

- Pokračujte v opakování pravopisu - Na zoomu ve středu 22. 4. 2020 (odkaz mají vaši rodiče v emailu) budu pokračovat ve skladbě – shoda přísudku s podmětem, přívlastek (nachystejte si prosím učebnici)

- Připravte si případně otázky, pokud jste nerozuměli některým z jiných úkolů. Pokud nemáte možnost se k zoomu připojit, můžete mě i nadále při nejasnostech oslovovat na i.kepesova@gmail.com nebo tel. číslo 724 096 139

Řešení minulých úkolů

Možné řešení mluvnice a slohu:

1 b) Michal vypravuje o tom, jak mu ukradli před cukrárnou nové kolo.

c) Probíhaly v časové posloupnosti

- jeli na kolech na zmrzlinu
- dojeli k cukrárně a šli dovnitř
- Michal hlídal kola
- cizím klukem byl poslán dovnitř
- sestra ho poslala ven
- kolo zmizelo
- jeli na policii, kde je vyslechli
- vydali se hledat kolo, ale marně

d) Vynechal nepodstatné věci, které se netýkaly hlavní dějové linie (tzn. ukradení kola). Nevíme například, jak se jmenoval jeho kamarád a jeho sestra. Nevíme, odkud jeli, zda byli někde na prázdninách. Nevíme nic o klukovi, který ho poslal dovnitř. Nevíme, jak to pak dopadlo doma.

e) Povídá: „Máš jít dovnitř, něco ti chtějí.“ „Co tu děláš, běž hlídat kola!“ okřikla mě sestra.

f) Dějová slovesa: jsme se rozhodli – min. čas; pojedeme – bud. čas; jeli jsme – min. čas; jsme zastavili – min. čas; zůstal (jsem) – min. čas; vyšel – min. čas; povídá – přít. čas; máš – přít. čas; chtějí – přít. čas; vešel jsem – min. čas; děláš – přít. čas; běž (u imperativu čas neurčujeme); okřikla – min. čas; otočím se – bud. čas; jdu – přít. čas; nevidím – přít. čas; jeli jsme – min. čas; vyslechli – min. čas; naložili – min. čas; jezdili – min. čas; nenašlo se – min. čas

Celý příběh je vyprávěn v minulém čase. Pouze v přímé řeči a ve chvíli vyvrcholení děje autor pro zvýšení dějového napětí použil času přítomného.

2 Půjдете odpoledne do kina? – věta tázací, otázka zjišťovací; Jsou všichni připraveni? – věta tázací, otázka zjišťovací; Udělej si na stole pořádek! věta zádací – rozkazovací; Chceš si zahrát fotbal? – věta tázací, otázka zjišťovací; Přinesla jsem vám koláče. – věta oznamovací; Napsal Tomáš domácí úkol? – věta tázací, otázka zjišťovací; O čem byl ten nový film? – věta tázací, otázka doplňovací; Narýsujte dva rovnoramenné trojúhelníky. – věta zádací – rozkazovací; Kéž bych vyhrál celý závod! – věta zádací – přací; Uvařila bys nám svíčkovou? – věta tázací, otázka zjišťovací; Ach, to je krásný obraz! – věta zvolací; Kde je tvůj bratr? – věta tázací, otázka doplňovací; Zastav se cestou ze školy u babičky. – věta zádací – rozkazovací; Měli v cirkuse také slona? – věta tázací, otázka zjišťovací; Vyhráli jste putovní pohár. – věta oznamovací; Jak se to mohlo stát? – věta tázací, otázka doplňovací; Poslali jsme rodičům pohled z výletu. – věta oznamovací; Proč jsi nepřišel na hodinu včas? – věta tázací, otázka doplňovací; Vybral sis z nabídky nových knih? – věta tázací, otázka zjišťovací; Používáme moderní jazykové příručky. – věta oznamovací; Snědli jste i polévku? – věta tázací, otázka zjišťovací; Komu patří toto štěně? – věta tázací, otázka doplňovací

ložno tvořit i další věty:

Dávejte na sebe pozor! – věta zádací – rozkazovací; Odkud pochází tvůj dědeček? – věta tázací, otázka doplňovací; Či svetř sis vypůjčila? – věta tázací, otázka doplňovací; Uplynuly dva týdny prázdnin. – věta oznamovací; S kým budete hrát ve finále? – věta tázací, otázka doplňovací; Nehodí se mi přijít k vám už ve tři. – věta oznamovací; Kdy se ti to stalo? – věta tázací, otázka doplňovací; Jak ten chlapec za poslední rok vyrostl! – věta zvolací.

MLUVNICE

str. 68 – 70

zápis vytiskni a nalep nebo opiš do sešitu

SKLADBA

Větné členy

Základní skladební dvojce

Přísudek

- sloveso v určitém tvaru, říká, co dělá podmět

PŘS Přísudek slovesný

- Slovesné tvary jednoduché nebo složené
- př. Ota píše úkol. Budeme hrát hokej. Hrál bych si.

PŘJS Přísudek jmenný se sponou

- Sponové sloveso BÝT, BÝVAT, STÁT, STÁVAT SE + PODSTATNÉ NEBO PŘÍDAVNÉ JMÉNO
- př. Eva se stala lékařkou. Podzim bývá deštivý. Maminka není nazlobená.

Podmět

- odpovídá na 1. pádovou otázku Kdo? Co?

PO Podmět vyjádřený

- vyjadřuje původce ve větě, PŘÍTOMNÝ ve větě
- př. Petr se obléká.

PON Podmět nevyjádřený

- ve větě není, ale známe jej z dřívější věty, je jasný z tvaru slovesa nebo je všeobecný (lidé)
- př. Obléká se. (Petr) Běžíme domů. (My) Mluvili o tom v rozhlase (Oni)

68/2, 68/3 písemně do sešitu 3 a 3 věty (pokud už máte z dřívějška, nemusíte dělat znova)

Pokračování v zápisu:

Podmět i přísudek může být:

Holý (nerozvitý dalším větným členem) př. Maminka vaří.

Rozvitý (rozvitý dalším větným členem) př. Naše maminka vaří polévku.

Několikanásobný (více podmětů či přísudků odděleny souřadícími spojkami nebo čárkami)

př. Maminka a babička vaří a pečou.

SHODA PŘÍSUDKU S PODMĚTEM- v minulém čase!

Podmět v množném čísle v rodu mužského životného, všeobecný, alespoň 1 ze členů podmětu mužský životný = I!

Př. Muži se smáli. Hlásili deštivé počasí. Chlapci a dívky hráli fotbal.

Podmět v množném čísle v rodu mužského neživotného, rodu ženského, žádný z členů není rodu mužského životného, členy rodu středního a aspoň jeden v jednotném čísle = Y!

Př. Zůstaly tam dva dopisy. Divoké kachny plavaly po řece. Velká loď a ostatní plavidla opustily přístav. Koťata a štěně si hrály.

Všechny členy podmětu ve středním rodě množného čísla = A!

Př. Kuřata se vylíhla. Kuřata a housata běhala po dvorku.

70/1,5 měli byste mít písemně v sešitě, pokud dosud nemáte, dopište! Pokud máte pouze doplněno, podtrhněte podměty a přísudky.

70/2, 3 písemně do sešitu

Protože mluvnice je tentokrát hodně, úkoly do literatury ani slohu tento týden nezadávám. Podmět a přísudek a shodu podmětu a přísudku v minulém čase si můžete ještě procvičit na:

<https://www.umimecesky.cz/cviceni-vetne-cleny-podmet-prisudek>

https://www.onlinecviceni.cz/exc/pub_list_exc.php?id=1103&action=show#selid (shoda přísudku s podmětem)

<https://www.pravopisne.cz/tag/vetne-cleny-podmet-a-prisudek/>

<https://www.pravopisne.cz/category/pravopisna-cviceni/shoda-prisudku-s-podmetem/>

<https://www.skolasnadhledem.cz/game/33> (holý a rozvitý podmět a přísudek)

pokud látce ještě nerozumíte:

<https://www.skolazvesela.cz/2015/09/19/kamosi-jmenem-podmet-a-prisudek/>

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/13394657013-ucitelka/220553114000001/video/756786>
(UČÍTELKA z 16. 3. pro 5. třídu shoda přísudku s podmětem)

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/13394657013-ucitelka/220553114000016/video/760916>
(UČÍTELKA Z 6. 4. pro 5. třídu podmět nevyjádřený)

<https://www.ceskatelevize.cz/porady/13394657013-ucitelka/220553114000004/video/757293>
(UČÍTELKA Z 19. 3. pro 5. třídu shoda přísudku s podmětem v textu)

<https://www.youtube.com/watch?v=ObQmcuKFY2c> Základní skladební dvojce (Škola – lekce)

<https://www.youtube.com/watch?v=V3jLqt1SkHE&t=18s> Shoda přísudku s podmětem